

Prologus Galeatus,

nia, dum nomen natis imponebatur, in-
structis sacrificio & convivio, signatoque
paranympho, paneque occulte tosto, dum
puer tradebatur nutrici. Athen. lib. 11. cap.
8. Plato in *Theater.* & Clemens Alexand.
Stromat. lib. 6. *Ephesia*, cum inter puberes
pueri referebantur, comam tondebant,
Apollinique, vel alicui fluminum dicabant
(de quo Tom. 4. T. 1. n. 19. & 24.) quo die
domus fores ornabantur bifida lauro. Plu-
tarch. in *Theseo*, & Censorin. de *Die natali*.
cap. 14. *Epidemia* dicebantur, si aliquis in-
columis e peregrinatione rediret: *Genesi*
verò, ubi amici & familiares in memoriam
fato functi, ejus natale celebrabant; quæ
quidem dicebantur *Genethlii*, dum viveret. A
Plinio defuncti memoria vocatur *Itada*, lib.
35. cap. 2. Ipse Epicurus in testamento suo
natale patris, matris, fratrum & suum post
mortem celebrandum ordinat: ait Laert. in
ejus *Vit.* lib. 10. & Meurs. de *Funerib.* cap. 36.
Vid. 21. *Januar.* n. 7. A foeminis celebra-
batur *Thestacothon*: id est, dies quadragesimus,
à partu, de quo Censorin. cap. 11. *Hos dies*
in *Græcia* insignes habent: namque prægnans
ante illum non prodit in sanum, & post partum
non nisi post quadragesimum. Innuat Euripid.
in *Electra*, v. 654. ubi: *Dic Soles, dies-*
que quibus purgatur puerpera. Arbitror sump-
tum ab Hebræis: *Levitic.* 12. 4. Ita alia
festa apud Græcos conceptiva: at de his ni-
hil agendum, sed tantum de statis, statutis
à Magistratibus, & in Fastos à Pontificibus
relatis tam inter Græcos, quam inter Ro-
manos. Kircherus in *Aegypt.* *Oedip.* 1. p.
syntagm. 3. cuncta autumnat sumpta ab
Aegyptiis; quippequam Aegyptus sentina
superstitionum, quæ in cunctis nationibus
inveniuntur execrandæ, nec abs re. Dum si-
gno Græcos, intelligendum est de universis
Respublicis, scilicet Atticorum, Laconum,
Thebanorum, Locrensium, Argivorum, Co-
rinthiorum, Achæorum, Aetolorum, Acar-
nanum, Cretensium, Rhodiorum, Lycio-
rumque cum Ephesijs, etsi in Asia: aliàs si
dum dicuntur Græca festa, Atheniensibus
tantum fuissent attributa: haud aliud egissent
nisi festa. Quare dum quotidie signantur:
alia hæc, alia autem hæc debent intelligi.

20 Roma non solum propria, sed etiam
peregrina celebrabantur: etenim in omnes
gentes arbitrabantur imperium, modò il-
larum Numina ac simulacra adducerentur
in cultum. Cum penè omnibus domina-
retur gentibus, omnium gentium serviebat
erroribus: magnamque sibi videbatur af-
sumpsisse religionem, quia nullam respue-
bat exterarum falsitatem. *Ibi* (inquit Leo

Papa, in *Natal. Apostolor.* serm. 1.) diligen-
tissimam superstitionem habebatur collectam, quic-
quid usquam fuerat vanis erroribus institutum.
Ne mireris: ita Roma in idola proje-
cta & specie religionis, ut Numina col-
leret plus quam triginta millia. Vid. Au-
gustin. late tractantem prioribus libris de
Civ. Dei. *Vulgari turba & rudis* (infit Ha-
licarnas. lib. 2. cap. 11.) philosophiæ sermo-
nes in deteriore partem accipit: duplex hinc
cepit incommodum; aut Deos contemnens tan-
quam multis involutus infortunis, aut à nulla
iniquitate turpitudineve abstinens; cum videat
Deos his obnoxios. Accipiebat Roma avidè
à Græcia deauratos errores, quasi e coelo
Sol intelligentiæ radios emitteret abscon-
ditæ veritatis. *Malum à Græcis ortum est, quo-*
rum levitas instructa dicendi facultate & copia;
incredibile est, quantas mendaciorum nebulas ex-
citaverit. Eusebius, 1. *Divinat. institut.* cap.
15. Joseph. *Contr. Appion.* Cato de *Origim.*
Ital. quem Plinius exponit, lib. 29. cap. 1.
subditque: *Bonam, eorum litteras inspiciere,*
non perdiscere. His embolijs eò devenirent
infatuati Romani, qui prius locorum Ge-
nios aut Numina tantum colebant, non
loca; ut Romam uti Deam adorarent,
ejusque aram collocarent in Circo Ma-
ximo. Notat Dalecampius in *Plin.* lib. 3.
cap. 5. increpatque Prudentius in *Symmach*
à v. 307.

Ac sacram resonare viam mugitibus ante
Delubrum Romæ, colitur nam sanguine & ipsa
Morè Dea, nomenque loci ceu Numen habetur;
Aique Urbis, Venerisque pari se culmine
tollunt
Templa, simul geminis adolentur thura
Deabus.

Parum illis visum in suis arvis à se erectam
sibi Romam destinare Deam, & ejus Numen
ampliarunt in adorationem orbis. Ridè
Martialem, lib. 12. *Epigram.* 8.

Terrarum Dea, gentiumque Roma,
Cui par est nihil, & nihil secundum.
Adi Just. Lipsium, de *Magnitudin. Roman.*
Imper. cap. 2. & Bulenger. 2. de *Imper. Ro-*
man. cap. 5. Plura in argumentum delica-
bimus 25. *August.*

21 Hinc quia duntaxat de statis festis
fermo fit, titulus hujus lucubrationis
Ephemerides: etenim juxta Aul. Gellium,
lib. 5. cap. 18. *Cum per dies singulos res ge-*
stiæ scribuntur, ea historia Græco vocabulo Ephe-
meris dicitur: id eorum est quasi Diarium
scribitur. *Ephemerides* instituit in Senatu
Cæsar, ut asserit Sueton. in eo, cap. 20.
quo loco Just. Lipsius subdit: *Ijs continen-*
tur res, rationesque populi, judicia publica, co-
mi-

Epidemia,
Genesia, Ge-
nethlii.

Thestaco-
thon.

Censor.

Euripid.

Leo Pap.

Unde tanta
in Romanis
uperstitio?

Hali-
carn.

Euseb.
Græci men-
dacissimi.

Plin.

Roma Dea
habita.

Prudent.

Martial.

Quid Ephe-
merides?
Aul.
Gell.

Just.
Lip.

& totius operis argumentum.

mitia, supplicia, edificia, natiuitates, illu-
stres mortes, matrimonia, divortia. Adi Ci-
ceron. pro *Quintio*; & Tacit. 3. *Annal.* cap.
31-16. cap. 22. Non secus agemus quolibet
die ingerendo etiam sacra Deorum; at
ne cæspiter, erretque lector in vocibus mul-
tiplicium Numinum, maximè discrimine
temporum; congruit scire unde ordo si-
perstitutionum. *Saturni dicebantur* (ait Xe-
nophon. de *Aequivoc.* cap. 1.) capita fa-
miliarum nobilium Regum, qui urbes condide-
runt sensissimi. Primogeniti eorum Joves, &
Junones: Hercules verò nepotes eorum fortissi-
mi: patres Saturnorum Cæli, uxores Rheæ,
& cælorum Vesta. Quot ergo Saturni, tot Cæ-
li, Vesta, Rheæ, Junones, Joves, Hercu-
les. Idem quoque qui unis populis est Hercu-
les, alteris est Jupiter: nam Ninus qui Chal-
dæis exiit Hercules, fuit Assyrijs Jupiter, qui-
bus oppidulum paternum tetrapolim & caput imperij
statuit. Unde ipsum, Ninum, id est, Jovem
cognominarunt, qui proprio nomine Assyrius diceba-
tur, à quo Assyrii dicti, & à cognomine, urbs Ni-
nus dicta. Sic de alijs æquivocis, quorum ex-
plicationem discas à Joann. Anno in *Berosi*
Commentar. tibi pulcherrima ac in propo-
situm selectissima.

§. IX.

De Diebus felicibus & infelicibus.

DE diebus infaustis, sive Ægypti-
ticiis diximus §. 3. n. 3. Fe-
lices dicebantur, dum aliquid cadebat ad
votum, vel ultra votum; sese fortunam (quam
colebant magnoperè) ingerente in sinum.
Varij ritus in utrisque diebus apud Præcos
fuere. Modum celebritatis indicat Juvenal.
Satyr. 12. v. 91.

Cuncta nitent, longos erexit janua ramos,
Et matutinis operitur festa lucernis.
Tertullian. *Apologetic.* cap. 35. *Cur* (ait)
die læto non laureis postes adumbramus, nec
lucernis diem infringimus? Pamel. hic, Just.
Lipf. *Elect.* lib. 1. cap. 3. & Isaac. Grangæus
in loc. cit. Juvenal. *Romani quoque* (inquit
Alexand. ab Alex. lib. 4. cap. 20.) *quid*
quoque die lucri damnumque fecissent, literis de-
signabant; quo Ephemerides dictæ. Dies olim no-
tabantur lapillis, sumpto more à Thraci-
bus: nam dies ex lætitia computantes (qui
dies ex Sacra pagina dicuntur *Dies homi-*
nis, Jerem. 17. 16. de quo Tom. 6. T. 9. n. 45.)
candido calculo; infaustosque atro vel

Alex. ab
Alexand.

fusco: collatis ergo lapillis, noverant,
tot dies vixisse, quot felices exegere.
Alex. *ibid.* & Erasim. *Chilad.* 1. *Centur.*
1. *Adag.* 78. & *Centur.* 5. *Adig.* 53. Pro-
pterea in Romanor. tumultis, de quo
Gruter. & Boullard. in 4. p. *Antiquit.*
Roman. invenitur: *Vixit VII. ann. dura-*
vii LXIII.

Quorum dulcia mixta sunt amaris
Sed jucunda tamen fuere plura:
Et si calculus omnis huc & illuc
Diversus, decolorque digeratur,
Vincer candida turba nigriorem.

Succinit Martial. lib. 12. *Epigr.* 34. Ori-
ginem aliam signat Cæli. Rhodigin. lib.
14. cap. 9. *Nam in Santos* (ait) *pugnans Pe-*
ricles exercitu octavianam distributo; sorte pugna-
turus educebat: cui autem alba obrigisset faba, is
epulabatur & otio perfruebatur pingui. At fre-
quenter ad Thracas mos reducit, de qui-
bus Plin. lib. 7. cap. 40. *Vana* (exclamat)
mortalitas, & ad circumscribendum seipsam inge-
niosa, computat more Thracia gentis: que calculos
colore distinctos pro experimento cuiusque diei in ur-
nam condit; ac supremo die separatos dimumerat,
atque ita de quoque pronunciat. Ovidius, *Epist.*
21. v. 124. & Horat. 1. *Carm.* Od. 36. v.
10. lib. 2. *Satyr.* 3. v. 246. suffragantur pro-
posito.

Quorsum abeant sani? Cretæ an carbone
notandi?

Alba ne careat pulchra dies nota.
Somnia formoso candidiora die.

Causam signat Perflus, *Satyr.* 5. v. 108. &
Lactant. Firmian. de *Phænic.* v. 154.

Quæque servanda forent, & quæ fugienda
vicissim,

illa prius creta, mox hæc carbone notabant.

Protinus insculpunt sacrato in marmore
formam,

Et signant titulo rem, diemque novo.

2 Felices dies plaudebantur titulo Lu-
cis vel Solis, dicebanturque *Boni & Candi-*
di, quasi collati forte cælesti; eo sensu quo
Plato lib. 5. de *Republ.* & Plutarch. libell.
de *Discrim. adulator. & amic.* Deos vocant
Candidos.

Candidus insuetam miratur lumen Olympi.

Virgil. *Eclor.* 5. v. 50. *Candidus, id est, felix,*
ait Jacob. Pontan. *Splendor enim & candor*
vita beatæ ac felicitatis insigne: unde idem
3. *Æneid.* v. 538. *Lætè candore nivali: ubi Ser-*
vius: Candidus, id est, Deus immortalis, contra
mortuos qui Nigri dicebantur. Hinc Juvenalis *Sa-*
tyr. 1. v. 72. *Nigros esse ferre maritos. Non niger*
jam, est occisus Jul. Cæsar.

Clarum dispergere lumina lucem
Adventum testata Dei.

Dies notati
calculis.

Martial.

Rhodig.

Plin.

Albis &
nigris.

Horat.

Ovid.

Perfl.

Lactant.

Virgil.

Qui dies
nigris, vel
candidi?

Claudian.

Mo-

Prologus Galeatus,

Modulat ur Claudian. 1. de Rapt. Proserpin. v. 8. Sil. Italic. lib. 15. de Bello Punic. v. 53. *Current albusque dies, horaque serena.* Ferè Lux, Solque usurpantur pro vita. Si vita tristis, Sol dicitur niger, uti apud Horatium, 1. Satyr. 9. v. 72. Hunc Solem tam nigrum. Si verò fausta, lux clara designatur, & Sol albus.

Catull. *Fulsere quondam candidi tibi Soles. O lucem dignam candidiore nota!* Accinit Catullus, Epigram. 8. & 108. Corneliusque Gallus, in Amorib. carm. 2.

Gall. *O niveas lucas! ò tempora dulcia! Vere Auea Saturni sacra fuere senis.* 3. Copiosa apud Poetas hujus acceptio nis seges. Diximus supr. n. 19. §. 8. ex Euripid. Horat. 4. Carm. Od. 2. v. 46. Od. 5. v. 3. & Martial. lib. 5. Epigram. 21.

Horat. *O Sol pulcher! Populo gratior it dies, Et Soles melius nitent.* Martial. *Nunc vivit sibi neuter: heu! bonosque Soles effugere, atque abire sentit.*

Qui Soles candidi, & nigri? Nihil aliud hisce vocibus Ethnici designa- runt, nisi dies faustos & infelices: potissimè forte insperata, vel desponsa (uti miratus est, vel ab illa dignatus, Philippus Amyn- tæ, de quo Plutarch. in Alexandr. & Justin. lib. 12.) etenim color albus & niger claret index mœroris à læva sorte, & hilaritatis à risu fortunæ. Itcirco atris, niveisque calcu- lis olim depromptum iudicium in gratiam & indulgentiam, vel in criminis vindictam; uti constat ex Plutarch. in Alcibiad. & Ovid. 15. Metam. fab. 1. dicente:

Ovid. *Mos erat Antiquis, niveis atrisque lapillis, His damnare reos, illis absolvere à culpa.* Tunc quoque sic lata est sententia tristis & omnis *Calculus immitem demittitur ater in urnam. Quæ simul effudit numerandos versa lapillos, Omnibus è nigro color est mutatus in album.*

4. Si calculi albi insignia dierum faustor- um; ubi fortuna plena, notabantur lapillis pretiosis, seu margaritis. Ita Domitius Cal- derin. in illud. Martial. lib. 10. Epigram. 38. *O nox & omnis hora quæ norata est Caris littoris Indici lapillis!* Nimirum pretiosis unionibus, aut gemmis. Haud calculo noranda communi, quæ plena felicitate. Idem lib. 9. Epigram. 53. *Felix utraque lux, diesque nobis Signandi melioribus lapillis.*

Idem. *O stulti! dicebatis bonum malum & malum bonum. O stultissimi præsentia tantum sen- tientes! Mortalium nemo est felix (inquit Plin. quò dudum) Quid quod iste calculi candore laudatus dies, originem mali habuit?*

Quam multos accepta afflixere imperiam! Quam multos bona perdidere, & ultimis merse- re supplicijs! Heu vana & imprudens dili- gentia! Numerus dierum computatur, ubi que- ritur pondus. Ita est profectò: alius de alio iudicat dies, & tamen supremus de omni- bus. Abundè igitur ac indulgenter fortuna de- cidit cum eo, qui iure dici non infelix potest: quippe ut alia non sint, cerè ne lassescat fortuna, metus est. Quid quòd nemo mor- talium omnibus horis sapit? Urinam falsum hoc & non à Vate dictum! Nec à Vate, nec falsum, sed ille sicut ceteri fallebatur, ve- ram felicitatem collocans duras inter Ephe- merides; colens Numina & sacra, quæ omninò rationi abominabilia. Horum er- go non omnia dicam, tum quia impu- dentissima plura, cum quia multa sine succo deliria puraputa & mera. Lector er- go labore fruatur, erutus in lucis regnum de potestate tenebrarum; ut vivat & scriba- tur in libro viventium, felicitatis solidæ peroptabili folio, ac numeret in vitam diem mortis meliore lapillo.

§. X.

Methodus operis.

PRImò designanda cœlestia, post sacra, deinde Romana & Græ- ca: at si illorum sacra menstrua, videnda in Januario. Occurrent voces, maximè in Isa- gogis mensium, Astrologicæ facultatis igna- ris, quæ videbuntur fastidiosæ, quoniam non intellectæ: etenim lectione etiam improba, ni prælegatur prologus, lector profectò sa- tur erit & jejunus. Siccine operis argumen- tum efformatum, ne regeratur quod jam suppositum vel supponendum. Hæ utique Ephemerides singulari conditione erunt fel- liciter commendabiles; quia sine errore meo, quantumvis scateant erroribus, sed congestis ex errantibus, cæcis scilicet & ob- cæcatis Gentilibus. In hujusmodi opere nihil ergo dignum fide, nisi quod ex Sacra Scri- ptura constat. Cætera lector accipiat, præut libuerit: igitur quæ à Profanis uti altissima plausa, jurè risu vel fetu plodenda. Expo- nitur theatrum mentis deliræ in toto orbe, mancipato Satanæ, gliscente stultitia, quia summa cœcutientibus videbatur sapientia tam in Numinibus, quàm in Numinum si- mulacris, imaginibus, imaginum formis, cultu, cultus modò, arte, specie, ornatu; in quibus omnibus (quantumvis Mythologi la- borent in directionem curvitatibus sensu sym- bo-

In felicitate quando m- felicitas?

Humidi- rum litte- rarum sym- bolum.

Cæcitas mentis ex uano atri- a.

Ægyptus errorum scatina.

& totius operis argumentum.

bolico, ac hieroglyphico, cujus in retiacu- lo ceciderunt peccatores) illorum qui tra- diti in reprobum sensum celeberrima sa- pientia, patet rationi foecundissima stulti- tia: de quo Paulus Rom. 1. Hæc studid pro- fero intentione prorsum optima, ut juxta Origenem, Homil. 31. in Luc. sanctificetur Profana, pessundato Oraculo Accaron, in cognitionem Numinis veri Israël. Talis Da- vid (dicitur, 1. Paralip. 20.2.) coronam Melchoni de capite ejus, & invenit in ea auri pondo talen- tum, & pretiosissimas gemmas. Talentum lit- terarum nobis futile, si accipitur præut ni- rebat in Gentilitatis capite: erit aurum, si in veram catholicam fidem mutetur totum Ethnicismi talentum: etenim modò haud effreni ostentationis cupidine, sed rationis moderamine, in corona profanæ eruditio- nis, ostentantis aureas, deauratave litte- ras; inveniet Catholicus pretiosissimas gem- mas. Aquæ fontis Cereris Milesiæ simi- les sunt: quæ ex ipso scaturiginis labro haustæ, falsum saporem habet: eadem dulcissima, quæ profuit in rivulos. Athen. lib. 2. cap. 6. Nofque 14. Janu. n. 7. De usu humaniorum litte- rarum diximus plura, Tom. 1. T. 6. n. 3. 4. T. 5. n. 28. Adi Salmeronem, Prolegom. 17. ubi selectissima, ac opulenta. Videte (siccine, ut verbis Pauli utar, Coloss. 2. 8.) ne quis vos seducat per Philosophiam & inanem fallaciam, se- cundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum. 2. Intende quæ elementa mundi, secun- dum mundi aut hominum traditionem. Quilibet etsi non paveat, expavescet, mi- rabiturque homines ita degenerasse à ratio- ne; ut stulti fierent, dicentes se esse sapientes, & mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudi- nem imaginis corruptibilis hominis & volucrum & quadrupedum & serpentium. Rom. 1. à 22. Sen- tina superstitionum, nientisque vorago fuit Ægyptus: ex illa tanquam ex equo Dureto tot in orbem egressi validi errores. Quis nescit, Volusi Byrhinice, qualia demens Ægyptus portenta colat? Crocodilon adorat. Pars hæc illa pavet saturam serpentibus Ibim: Effigies sacri nitet aurea Cercopithecii, Dimidio magicæ resonant ubi Memnone chorde. Illic cœruleos, hinc piscem fluminis, illic Oppida tota canem venerantur, nemo Dianam. Porrum & cepe nefas violare, ac frangere morsu. O Sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis Numina! Uti ridet Juvenalis, Satyr. 15. à v. 1. Vide-

ris quæ de origine Idololatriæ diximus, Tom. 4. T. 3. à n. 3. De superstitionibus Ro- manorum unde sucta & hausta, §. 8. hic à n. 20. Undè ut brevi cunctorum Deorum Gentium detur notitia (quippe de ferè cun- ctis agendum) sciendum est, apud illos fuisse Deos qui Majores dicebantur, vel Selecti, alio nomine Consentes, quoniam vocati in consilium Jovis. Qui apud Græcos, præli- bavimus, §. 5. n. 4. & signabimus, 1. Januar. n. 19. selecti ergo dicebantur, quia semper fuerè cœlestes; etià Neptunus sub aquis, Vulcanus in Lipara ad ignem, Pluto & Proserpina jacèrent in inferno. Dij etiam erant Minores, dicti Semones (hoc est, Semi- homines, uti autumat Just. Lips. lib. 2. Antiq. lect. cap. 18. Rhodigm. lib. 2. cap. 3. & Fulgent. Placides in Viti Antiq.) qui præ- sides hominum ab ortu usque ad Orcum, cunctis assistentes functionibus tam liberis, quàm necessitatibus: de quibus & illorum offi- cijs consule Augustin. à lib. 4. Civ. usque ad 8. & Roim. cum Dempster. lib. 2. cap. 19. Alij erant Minores de cœlestibus (qui dice- bantur Antiquiores; tanquam patres Deo- rum Majorum, ut ait Halicarnas. lib. 7. cap. 40.) haud quia minores majestate, sed ce- lebratione. 3. Alij dicti Indigetes, Semidei, quos evexit in æthera virtus, ut Hercules, Æ- culapius, Evander, Castores, Quirinus, Fannus, Picus, Tyberinus, Virbius, Liber- Pater, seu Dionysius, Acca Laurentia, seu Tarentia, Romuli & Remi nutritrix, op- pidi lupa. Indigetes dicebantur, quasi nul- la re indigerent, quasi cum Dijs agerent, vel indigitari præ nobilitate possent. Ri- de etymologias: impune poteris & jurè. Fuere simul Dij Rustici, seu Rustis, quos agricolæ colebant impense; qui Consen- tes etiam dicti; de quibus M. Varr. 1. de Re rustic. cap. 1. inquit: Invocabo Deos Consentes: non urbanos, quorum imagi- nes ad forum atrata. stant, sex mares, & feminæ totidem; sed illos duodecim Deos, qui maxime agricolarum duces sunt. Primum, qui omnes fructus celo & terrâ continent, Jovem & Tellurem. Jupiter pater appellatur; Tel- lus terra mater. Secundo, Solem & Lunam, Rustici Con- quorum tempora servantur; cum quadam se- runtur & conduntur. Tertio Cererem & Li- berum, quod horum fructus maxime necessarij ad victum. Quarto Rubigum ac Floram, qui- bus propitijs, neque Rubigo frumenta, ne- que arbores corrumpit, neque non tempestivè florent. Item Minervam & Venerem; quarum unus procuratio oliveti, alterius hortorum. Nec-

Dij Majo- res & Con- sentes.

Minores & Semones.

Antiquio- res.

Indigetes.

Rustici Con- sentes.

Necnon etiam precor Lympham & Bonum eventum; quoniam sine aqua misera agricultura, sine successu ac bono eventu, frustratio est. Hinc Dij Consentes, quasi Consistentes, quia si omnes propitij, cuncta cadunt ad votum. Hac de causa singulis his Dijs sacrabantur singuli menses, uti videbimus in uniuscujusque Isagog. Adi Ludov. Vives in August. 4. de Civit. cap. 23.

Virtutes cultae, ut Numina.

4. Haud quievit Ethnicorum aviditas in Numinibus ascititij Indigetum, quorum merita rapuerunt divinitatem; & finxerunt etiam uti Numina, Virtutes per quas raperunt: nimirum illas, quae in coelum concedebatur ascensus, illis quos amavit Jupiter aequus. Unde Numina (Nomina prorsum) nota, & discipulata, Virtus, Honor, Bona mens, Fides, Spes (charitas nec audita) pietas, pudicitia, quies, liberalitas, Majestas, pax, amicitia, concordia, salus & felicitas. Brevius, virtutes morales, & illarum temporarij fructus; propter quas (quia flagitij & criminibus damnandi aeterno supplicio, cum nulla virtutis actio sine praemio; dedit illis Deus verus (non Dij, qui nihili, etfi colebantur) regna, libertatem, salutem, & caeteros temporales honores; ut astruit Augustin. 5. de Civit. cap. 12. Beatum dixerunt populum, cui haec sunt? Beatus populus, cujus Dominus Deus ejus. Hi Dij ab Ethnicis culti, in quibus aliqua bonitas, vel aliquomodo: at eò devenit insania; ut noxia quoque enixè venerentur.

Etiā mala.

5. Dij Miscellanei hi dicuntur à Rosino d. cap. 21. Refragor profecto. Primos in orbe Deos fecit timor. Quippini caeci sine veri Numinis cognitione, adorarent, quod timerent? Quenam in his mixtura, ut illa hujusmodi Numina haberent nomina? Miscellanea erunt Auctoris, non commentitiae Deitatis. Origo erroris coram est. Vel inter Ethnicos, ut latè diserui, Tom. 4. T. 5. à n. 28. inolitum, mortalibus adesse Agathodæmones & Cacodæmones; bonos scilicet Genios & malos, quos vocamus, & illi etiam Angelos vocavere. A bonis bona, à malis mortales experiebantur mala. Quapropter cum ab illis veritas corrumpere-tur; Numina finxerunt maligna, & benevola. Deos, malorum averruncatores, & cru-

ciatus acerbitate inferentes. Hinc apud Aegyptios Numina apotropæa, id est, propitia; & antitechnia, hoc est, contraria; illa, nomine Osiridis; hæc Typhonis. Hoc intuitu: fictum, in ovo aureo, 24. Numina, seu bona, inclusa ab Orimaze: quod retificens Arimanius permiscuit in ovo aureo opposita 24. mala Numina: vid. Kircher. in Obelise. Pamphil. lib. 2. cap. 10. distinct. 2. Ethnici hujusmodi notitia tam mala, quam bona adorabant ut Numina. Bona, ut venirent & mala expellerent; mala ne venirent, vel citò abessent. Unde colebant, non amantes sed timentes, Pallorem & Pavorem, Tempestatem, Febrem, Mortem, Fugam, Rediculum, Luctum, Morbum, Famem, Egestatem, Laborem, Servitutum, Metum, Bellum, Furias, Parcas, Senectutem, Discordiam, Satyros, Faunos, Sirenes, & sexcenta alia dæmonia; ut describit Virgil. 6. Aeneid. à 273. in faucibus Orci, Rosin. d. & Alex. Neapolit. lib. 6. cap. 4. Hæcine turba Deorum apud Græcos & Romanos, quorum superstitionibus non solum orbis tinctus, sed imbutus, in erroribus summersus, uti videbimus. Dedi ergo cor meum, ut scirem è litteris sacris prudentiam atque doctrinam: ex Ethnicis errores & stultitiam. Agnovi, quod in his quoque esset labor, & afflictio spiritus. Eccl. 1. 17. Quod vetustas habuit sacrum, Christiana posteritas fecit esse ludibrium. Videamus ergo (ut ait Cyrill. Alexandrin. Homil. 6. Contr. Nestor.) studium ignorantia. Aetas etiam animum tulit: dicamque cum Hieronymo, Epist. 2. In hoc opere pro arate tunc lusimus: & calentibus adhuc rhetorum studijs, atque doctrinis; quadam scholastico flore depinximus.

6. In hoc itaque studium, maximumque in Deorum imagines exponendas sine expositione: quas enixè erui (præter expressas à Chartario & Albrico) ex rudibus Antiquitatis, numismatibus, monumentis, emblematis symbolis; quæ quidem deserviunt ad informandos, & reformandos mores, modò in bonum rationalemque sensum retorqueantur. Sic itur ad astra.

* * *

JA

JANUARIUS. ISAGOGEMENSIS.

PRIMUS hic mensis à Numa, postque à tempore Jul. Cæsaris apud Romanos, & sub Junonis tutela, sicut ejus in Zodiaco coeleste Signum. Manil. 1. Astron. cap. 12. Gyrald. de Mensib. Macrob. 1. Saturnal. cap. 7. & Alex. ab Alex. 3. D.G. cap. 24. Sol die 21. percutit Aquarium (domum principalem Saturni, cujus detrimentum in Leone: Christoph. Clavius, in cap. 1. Spher. à Sacro-bosco, Paul. Gallucius, lib. 2. Theatri Mund. cap. 9. Berchor. in Reductor. lib. 5. cap. 20. ex quo Grannuyse, aliàs Bartholom. Anglicus, de Propriet. rer. lib. 8. cap. 20.) & residet in Capricorno: quod quidem signum

est casus Jovis & exaltatio Martis. Pingitur Aquarius Urnam tenens, & quasi aquam effundens. Est Signum aëreum, masculinum, fixum diurnum. Domini aut Præsides ejus triplicitatis sunt Saturnus in die, Mercurius nocte, & Jupiter particeps. De triplicitate est tertia. Ita AA. præfati. Prima Facies Aquarij est Veneris, secunda Mercurij, tertia Lunæ. Pontan. de Reb. celestib. lib. 1. cap. 22. & Misael, cum Marciano. Aquarius est domicilium Saturni. Dicitur Domus amicitiae, mercatus, & fortunæ, Regis & militis, augmenti, divitiarum & ministrorum (jdem AA. additque Dariotus) Fiduciae, spei, & amicorum, gaudiumque Jovis. Hæc domus dicitur Bonus demon. Judicij hujusmodi dementiæ parco, nolens falcem mittere in messem alienam; sed rideo, quod licet. Fines Aquarij sunt quinque in decursu Solis per gradus ejus 30. quæ patent Planetarum ditiones. Primi sex Aquarij gradus (qui ab Astronomis dicuntur partes) sunt Saturni, sex seqq. Mercurij, octo Veneris, quinque Jovis, & reliquæ partes quinque Martis. Partes, quæ Saturno dicatæ, maleficæ sunt & infelices: quæ Mercurio, in industriam ac dexteritatem influunt, peritiam in expeditione, scientiam legum, instituendi rationem, doctrinarum cognitionem, ingeniumque admodum versatile, cum innata quadam aptitudine ad res ministrandas & administrandas. Quæ Veneri, summam pietatem & amicitiae studium, veri honestique amoris affectionem. Quæ Jovi, fortunam, gloriæ & famæ respectum, invidiamque à socijs ac fratribus insectatoribus. Denique quæ Marti, socordiam, ignaviam, præcipitemque mentem in omne flagitium, sine cruciaminis ac torturæ formidine: Ptolem. in Judicij, & Jovian. Pontan. d. cap. 23. & lib. 5. cap. 11. Idem ibid. astruit (causasque exponit, quas videtis) Taurum oriente Aquario, culmen cæli tenere; occasum, Leonem, inaque Scorpionum. Unde quibus Aquarius in genitura ascenderit; ex Saturno potentes, ex Mercurio cruditi, ex Venere religiosi, ex Jove benefici & munifici; atque ex Marte, gratia dignatorum ac fautorum vacui. Io! Festinemus nasci sub hoc horoscopo. Quibus Aquarius culminaverit, laborabunt hominum invidia, maximè dignitatibus ac honoribus fungentes, fortunæque volubilitate quassabuntur. Qui in occasu, vitia inerunt corpori, sed senectus bona & opulenta. Papæ! Plaudite inanibus. His auditis, non ridebimus? Tenente occasum Aquario, contriangula Signa, Libra & Gemini felici tventur aspectu. Hæcine Signa summè debilia sunt in imo cardine Aquarij: quapropter tunc nati, obnoxij laboribus, incommodis, periculis, maximè in aquis, vel juxta aquas. Idem ibid. reliqua referentur in Decurijs. Manil. lib. 4. cap. 1. à v. 260. & cap. 2. à v. 70. succinit, ictus ejusdem apidis morfu:

Tom. I. Ephem.

A

Quem

Aquarius.

Fjus imago, & qualitas: triplicitas, & ejus Re-flores.

Facies.

Domus, Bonus demon.

Fines seu termini Aquarij.

Horoscopus & configuratio.

Influxus.